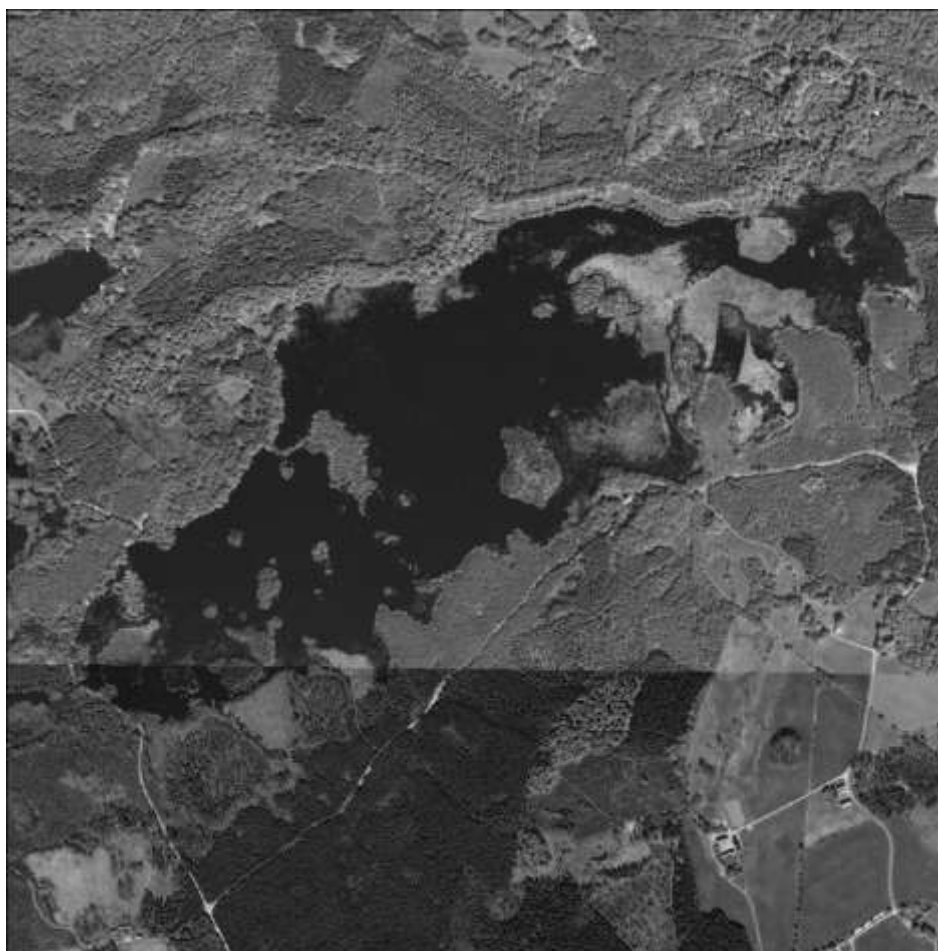

Fåglasjön

Redovisning från Sjödatatabasen
2012-10-09 (Utskriftsdatum)

Innehåll:

Sammanfattning.....	3
Geografi och hydrologi.....	4
Kartor.....	5
Påverkan och verksamheter.....	6
Skydd och utpekanden.....	6
Miljöövervakning och undersökningar.....	7
Biologiska förhållanden.....	8
Kemiska förhållanden.....	10
Referenser, källor och mer information.....	18

Denna redovisning är en utskrift från en sammanställning av data som gjorts i programmet MS Access. Uppgifter om sjödatatabasens innehåll, källor till data, struktur och resultatbehandling ges i PM Presentation av Sjödatatabasen (Ekologgruppen 2011).

Kartmaterial publicerat i rapporten:

GSD-Terrängkartan © Lantmäteriet (sid 3)

Avrinningsområden © SMHI (sid 4)

GSD-Fastighetskartan, GSD-Ortofoto, Historiska flygbilder, Skånska rekognoseringskartan (eller Generalstabskartan) samt Häradsekonomska kartan © Lantmäteriet (sid 5)

Sammanfattning

Fågelsjön är en grund, flikig sjö i de övre delarna av Rönneås avrinningsområde. Tillrinningsområdet utgörs främst av barrskog och mossmarker. Sjön, som bildats genom uppdämning, har en areal av ca 60 hektar och ett största djup på ca 5 m. Vattnets omsättningstid i sjön är kort – 0,3 år. Sjön är näringsfattig med låga fosforhalter. Trots dyg botten finns en mångformig bottenfauna med både försurningskänsliga och renvattenkrävande arter. Planktonsamhället domineras helt av gubbslem, en alg som bildar slem vid beröring. Fisksamhället består av abborre, mört, gädda och sutare. Sydvästra delen av sjön är fågelskyddsområde.

Biologiska förhållanden

Växtplankton År: 1982,1986,1993,1995,1996,1998-2002,2005,2007

Trofinivå: måttligt näringsrik (mesotrof) Pot. toxinbildare: litet (2, 2005)
Biomassa: liten-mycket stor

Makrofyter År ingen data

Flytblads/undervattensväxter, artantal/år: -

Bottenfauna (litoral) År: 1985,1996,1999,2002,2005

Artantal/undersökn.: 30-35 (måttligt-högt) Artantal tot: 57

Naturvärde: allmänt Försurningspåverk.: obetydlig

Fisk År: 1986, 1993, 1996, 1999, 2002, 2005

Artantal totalt: 4 Medelvikt/nät (kg): 3,4

Vattenkemiskt tillstånd

Tillståndsklassning av resultat enligt Naturvårdsverkets Rapport 4913

Tillstånd avser de tre senaste augustivärdena (år-år)

Fosfor (tot-P, µg/l): (2008 - 2010)	61
Kväve (tot-N, µg/l): (2008 - 2010)	793
Siktdjup (m): (2008 - 2010)	2,0
Färg (mgPt/l): (-)	
Alkalinitet (mekv/l): (2008 - 2010)	0,24
Klorofyll a (mg/m ³) (2008 - 2010)	128

Mycket bra ■ ■ ■ ■ Dåligt

Statusklassning och miljökvalitetsnormer

Status redovisas för sjöar som är vattenförekomster enligt vattenmyndigheten

Ekologisk status 2009 och MKN*

Övergripande Ej klassad Krav, MKN*:

Kvalitetsfaktorer

Växtplankton: Ej klassad

Makrofyter: Ej klassad

Näringsämnen: Ej klassad

Siktdjup: Ej klassad

Försurning: Ej klassad

Fisk: Ej klassad

Särsk. föroren. ämnen: Ej klassad

Kemisk status 2009 och MKN*

Klassning av EU utpekade prioriterade ämnen -miljögifter (exkl kvicksilver)

Kemisk status: Ej klassad Krav, MKN*:

* MKN = Miljökvalitetsnorm (eller krav) 2009 för ekologisk respektive kemisk status

Miljöproblem

Uppgifter från vattenmyndigheten gällande vattenförekomster

Övergödning:

Fysisk påverkan morfologi: Ej bedömd

Försurning: Ej bedömd

Främmande arter: Ej bedömd

Miljögifter (exkl kvicksilver): Ej bedömd

Verksamheter/påverkan

Hydrologi: -

Markläckage: Tillrinningsområdet domineras av skog

Punktutsläpp: -

Fiske: Fritidsfiske

Geografi och Hydrologi

Sjödata

Utloppskoordinater (SMHI) 622410 135589

Vattenförekomst/övr vatt: 622371-135595

Huvudavrinningsområde: Rönne å

Vattendistrikt: 5. Västerhavet

Kommun(er): Hässleholm

Tillrinningsområde: 5,2 km²

Medeltillrinning: 12 l/s km²

Tillrinnande vattendrag

Små tillflöden

Utlopp: Avrinning mot Svenstorpssjön

Vattenuttag: -

Vattenreglering: -

Sjöyta: 0,59 km²

Största djup: 4,9 m

Medeldjup: 0,9 m

Sjövolym: 0,55 M m³

Omsättningstid: 0,3 år

Strandlinje: 8160 m

Sjösänkning: -

Sänkning (m): -

Sjömorfologi:

Flikig, mycket grund med flera större och mindre öar.

Närmsta större tätort (>1000 inv):

Perstorp 6 km VNV, Tyringe 8 km ONO

Djupkarta saknas

Större händelser

Ej känt

Kartor

Förr och nu. Fastighetskartan, till höger, visar sjön och dess omgivning idag. På andra raden finns Skånska Rekognoscerings-kartan (ca 1820-tal) till vänster och Häradsekonomiska kartan (ca 1930-tal) till höger.

I de fall där Skånska Rekognosceringskartan saknas visas istället Generalstabskartan (slutet 1800- till tidigt 1900-tal).

Den nedre raden visar flygfoton där den vänstra är från 1940-tal och den högra aktuell.

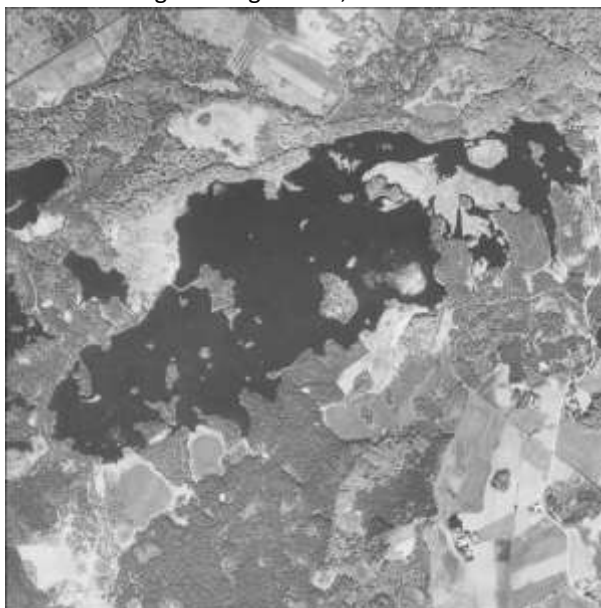
Fastighetskartan, cirka 2010

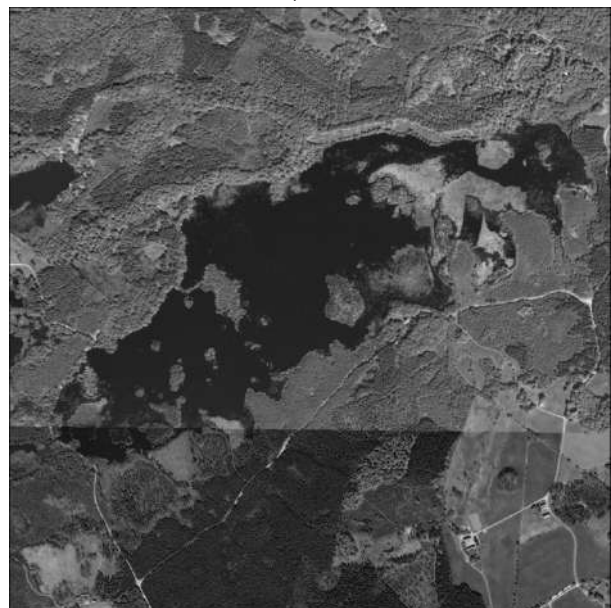
Skånska Rekognosceringskartan, cirka 1820

Häradsekonomiska kartan, cirka 1930

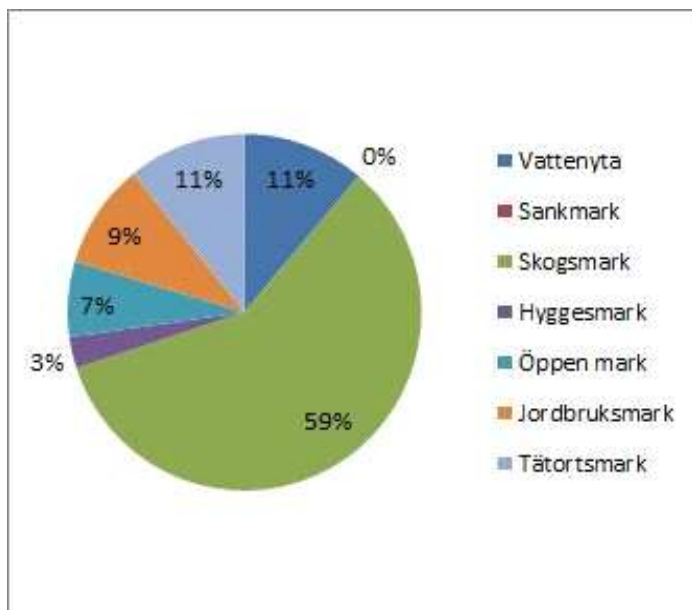

Flygfoto, 1940-tal

Flygfoto, cirka 2010

Påverkan och verksamheter

Marktyp	Areal (km2)	Andel (%)
Vattenyta	0,83	11,2
Sankmark	0	0
Skogsmark	4,36	58,7
Hyggesmark	0,21	2,9
Jordbruksmark	0,71	9,6
Öppen mark	0,51	6,8
Tåtortsmark	0,8	10,8

Beräkning av markanvändningen är baserad på: delavrinningsområdet 'utloppet av Svenstorpsjön', som är en del av Ybbarpsåns avrinningsområde.

Områdets totala yta är 7,42 km2.

Anläggningar och pågående verksamheter

- Reningsverk med utsläpp i eller nära sjön -
- Reningsverk i tillrinningsområdet: -
- Tåtorter i närområdet: -
- Glesbebyggelse i tillrinningsområdet: Liten
- Större gårdar och gods i närområdet: -
- Fiske: Aktivt organiserat fritidsfiske
- Andra större anläggningar/verksamheter i närområdet: -

Avslutade verksamheter

-

Skydd och utpekanden

- Strandskydd: hela sjöstranden
- Naturreservat: nej
- Natura 2000: nej
- Natura 2000 naturtyp/arter: -

Krav naturtyp/arter:

-

- Riksintressen Natur: nej
- Friluftsliv: nej
- Kultur: nej

Fiskvattendirektiv (NFS 2002:6): nej

Särskilda miljö kvalitetsnormer för fiskvatten (SFS 2001:554): nej

Utpek. i miljömålsunderlag (Lev. sjöar): regionalt särskilt värdefullt vatten

Ramsar (våtmarkskonventionen): nej

Fasta fornlämningar i närområdet: nej

Vattenskyddsområde: nej

Skyddsområde för djur: Fågelskyddsområde i delar av sjön

Värdefullt tätortsnära rekreationområde: Gustavsborgsområdet, objekt 19

Miljöövervakning, kontrollprogram och utförda undersökningar

Nationell miljöövervakning (NMÖ) administreras av Naturvårdsverket,
Regional miljöövervakning (RMÖ) administreras av Länsstyrelsen,
Samordnad recipientkontroll (SRK) administreras av vattenråd eller vattenvårdsförbund

Biologiska undersökningar

Plankton: Plankton undersöktes 1986 av Gertrud Cronberg (Collvin 1992), 1982,1993,1995,1996,1998-2002,2005,2007 (Cronberg & Annadotter 2008)

Makrofyter: -

Fisk: RMÖ nätprovfiske 1986, 1993, 1996, 1999, 2002, 2005

Bottenfauna RMÖ profundal 1986, RMÖ litoral 1985,1996,1999,2002,2005

Fåglar: -

Vattenkemi - undersökningsprogram

Regional referenssjö (1-4 prov/år beroende på sjö och parameter), 1983-

Riksinventering/omdrev (1 prov per undersökt år), 1985 , OBS - ej importerat i denna databas

Andra undersökningar

Sediment: Ej känt

Biotopkartering: Ej känt

Övrigt: Ej känt

Bedömning av kunskapsunderlag - bristanalys

Allmän vattenkemi: Tillfredsställande 4 ggr/år

Plankton: Program saknas

Makrofyter: Data saknas

Fisk: Senast 2005. Program utvecklas

Bottenfauna: Senast 2005. Program utvecklas

Fåglar: Uppföljningsprogram saknas

Biotopkartering: Dokumentation av sjöns strandmorfologi och bottentyper saknas

Påverkansbedömning Dokumentation och insamling av data för bedömning av påverkan från markläckage, utsläpp, fiske och annan verksamhet saknas.

Åtgärder

Vattenmyndigheten har redovisat åtgärdsförslag för aktuellt huvudavrinningsområde där sjön ingår.

Lokalt utförs åtgärder enligt följande:

Saknas

Biologiska förhållanden

Plankton

I augusti 1982 dominerades växtplanktonsamhället av pansarflagellaten *Peridinium gatunense* och *Chrysochromulina sp.* En förändring i artsammansättningen skedde därefter och i samtliga prov från 1993 – 2007 dominerade gubbslem, *Gonyostomum semen* totalt (82 – 100 % av biomassan), vilket är negativt för sjön. Denna flagellat bildar slem vid beröring vilket kan orsaka olika problem. Vid blomningar kan algen ge allergiska besvär vid bad och fisknät kan bli igensatta. Fauna och flora påverkas också negativt av denna alg. Sjön är en regional referenssjö. Ingen särskild trend kunde urskiljas i artantal eller biomassans storlek mellan 1982 och 2007.

Relativt många zooplanktonarter förekom vid en inventering av referenssjöar 1986. Rotatorier dominerade.

Makrofyter

Sjön växtinventerades 1985. Närmast stranden fanns blåtåtel, piprör, grenrör, rörflen, bunkestarr och småstarr med inslag av strandlysing, fackelblomster och knölsyska. I bottenkiktet var vitmossor vanliga. Längre ut blev vegetationen mer starrdominerad med inslag av bredkaveldun, rörflen, sjöfräken, knappsäv och ängsull. I starrbältena ingick ofta vattenklöver, kråklöver, topplösa, kärrsilja och ibland missne. Utanför starrbältena växte ibland vanlig igelknopp samt rena bestånd av knappsäv. Flytbladsvegetationen var riklig men koncentrerad till vikar och strandnära vatten. Vanligast var vit näckros men även gul näckros förekom. Små bestånd av gäddnate och vattenpilört fanns längs strandlinjen. Gäddnate var också riklig i det av öar inneslutna området i sjöns östra del.

Bottenfauna/evertebrater

Bottenfaunan har undersökts vid flera tillfällen sedan 1990-talet i Länsstyrelsens kalkningsuppföljning. Fåglasjön har trots en dyg botten en mångformig bottenfauna med både försurningskänsliga och renvattenkrävande arter. Dagsländor av släktena *Leptophlebia* och *Caenis* dominerar, tillsammans med de tåligare fjädermygglarverna (*Chironomidae*). Sjön har ett måttligt artantal, men många olika djurgrupper finns representerade. Förekomsten av flera försurningskänsliga arter visar att sjön idag inte är försurad. En hel del trollslände- och nattsländearter har påträffats i sjön, av vilka kan nämnas *Ecnomus tenellus*, *Molanna angustata* och *Molannodes tinctus*. Artlistor finns i Ekologgruppens bottenfaunabas. En undersökning av djupbottenfaunan 1985 (Collvin 1992) visade att dagmaskar, svidknott och fjädermygglarver dominerade, vilket är normalt.

Biologiska förhållanden

Fisk

Sex provfisken har utförts mellan 1986 och 2005. Fyra arter fångades: abborre, gädda, mört och sutare. Mört dominerade antalsmässigt medan abborre dominerade viktmässigt.

Fåglar

Som namnet antyder är sjön fågelrik. Sjön inventerades vid två tillfällen våren 1978. Tio arter noterades med 30 häckande par: 10 par gräsand, fem par drillsnäppa, fyra par grågås, tre par fiskmåsar två par knipa, två par sothöna samt ett par av skäggdopping, knölsvan, kricka och fisktärna (Collvin 1992). Fiskgjuse har häckat vid sjön 1991 och 1996, men vid en inventering 2001 sågs inga par (Olofsson 2002).

Området utgör ett viktigt rast- och uppväxtområde för bland annat gäss och här häckar t.ex. sångsvan. Storlom häckade i sjön 1996 och 1997 (Grosen 2007). Även från Artportalen.se finns rapporter om häckande storlom och sångsvan under perioden 2005-2011.

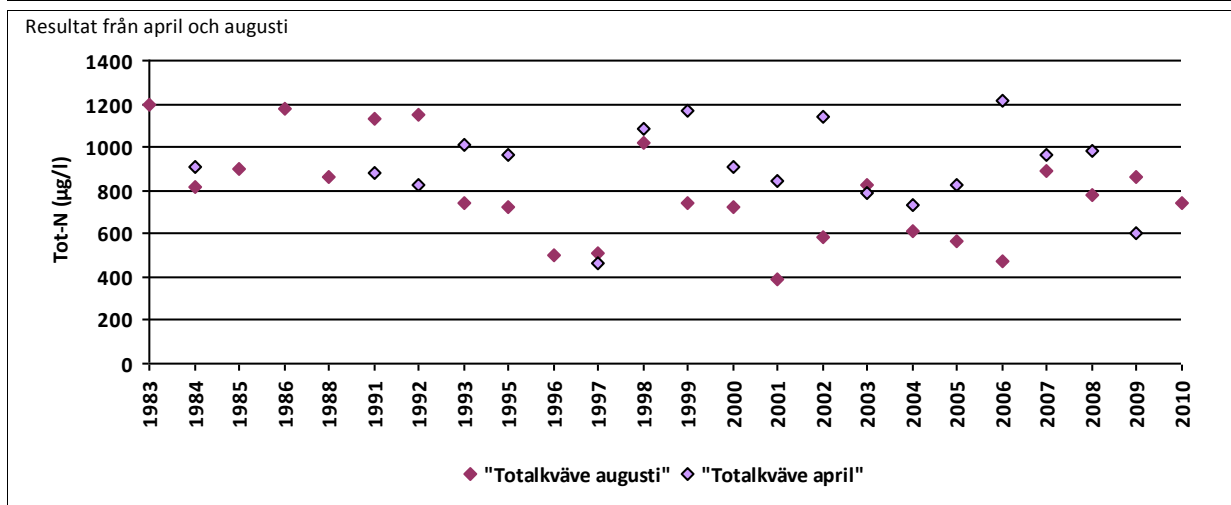
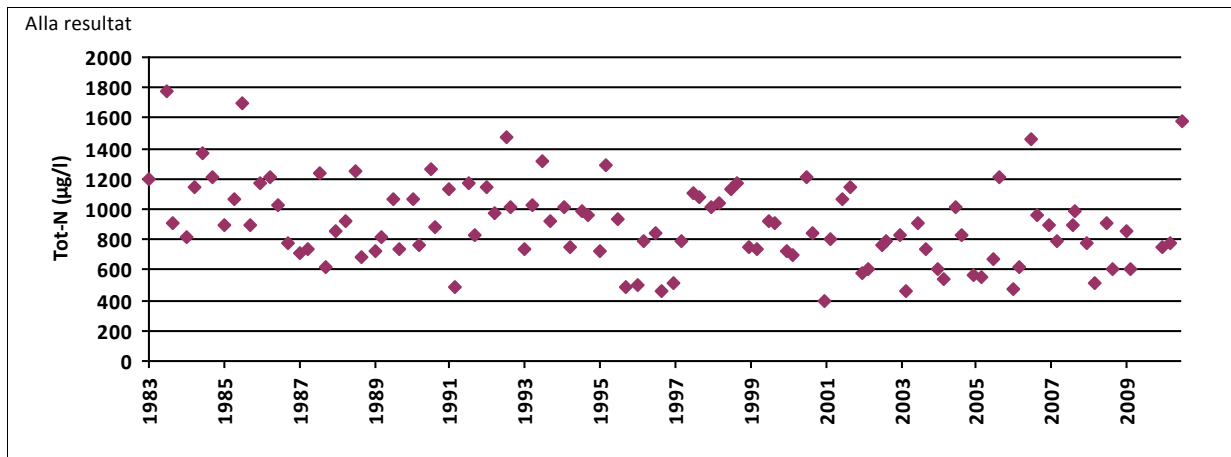
Främmande arter

Främmande art som bedöms kunna utgöra negativ påverkan (enligt VISS): Ej bedömt

-

Kemiska förhållanden - Totalkväve

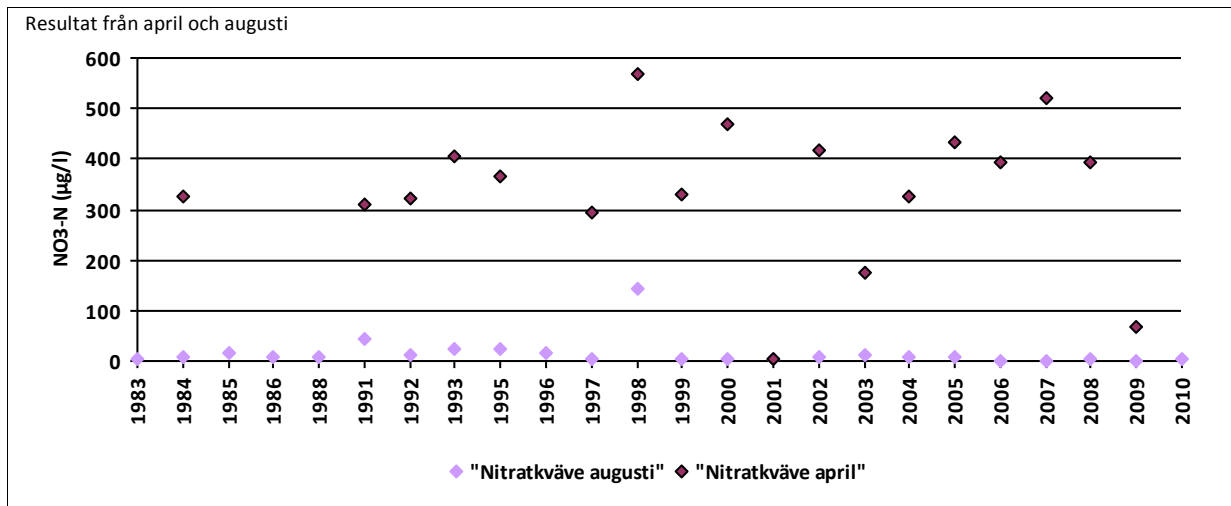
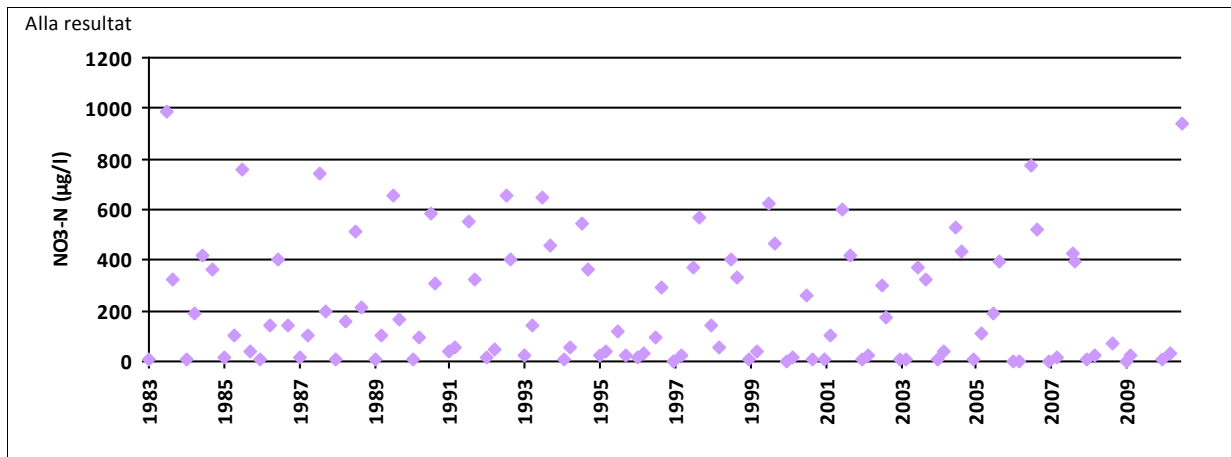
Period:	1983 - 2011	Antal	Medel	Min	Max
Vinter (feb, mars)		27	1150	665	1775
Vår (april)		21	888	460	1211
Sommar (juli, aug)		24	788	394	1195
Höst (okt, nov)		27	796	454	1286
Helår		108	904	394	1775
Tre senaste augustimätningarna			793		

Värden anges i µg/l

Kommentar:

Totalkvävehalterna kan betecknas som höga. Tendens till minskande halter finns i tidsserien.

Kemiska förhållanden - Nitratkväve

Period:	1983 - 2011	Antal	Medel	Min	Max
Vinter (feb, mars)		26	518	98	990
Vår (april)		21	331	5	568
Sommar (juli, aug)		24	15	1	143
Höst (okt, nov)		27	66	2	186
Helår		107	218	1	990

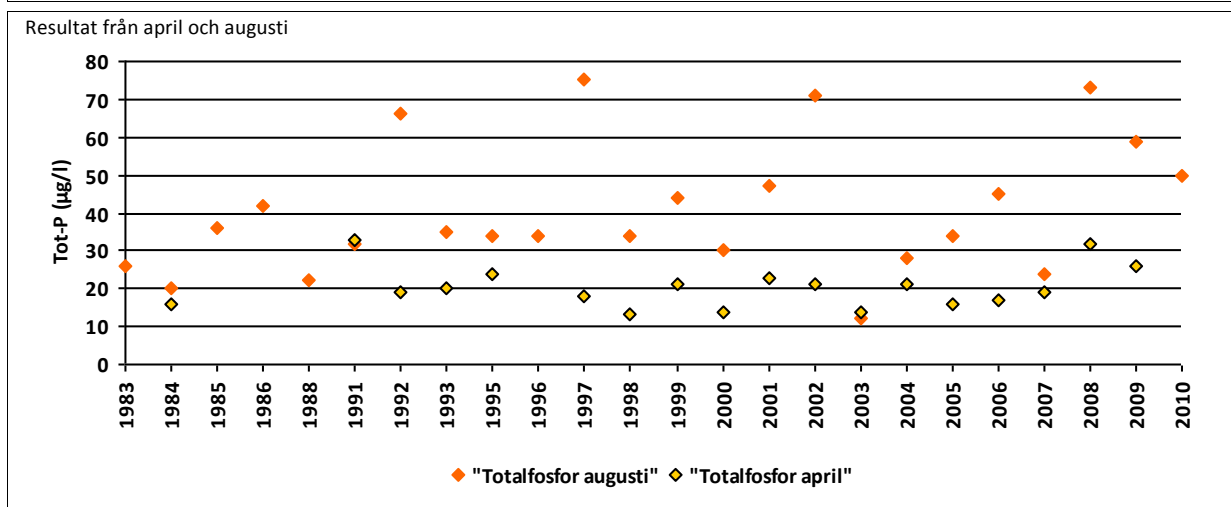
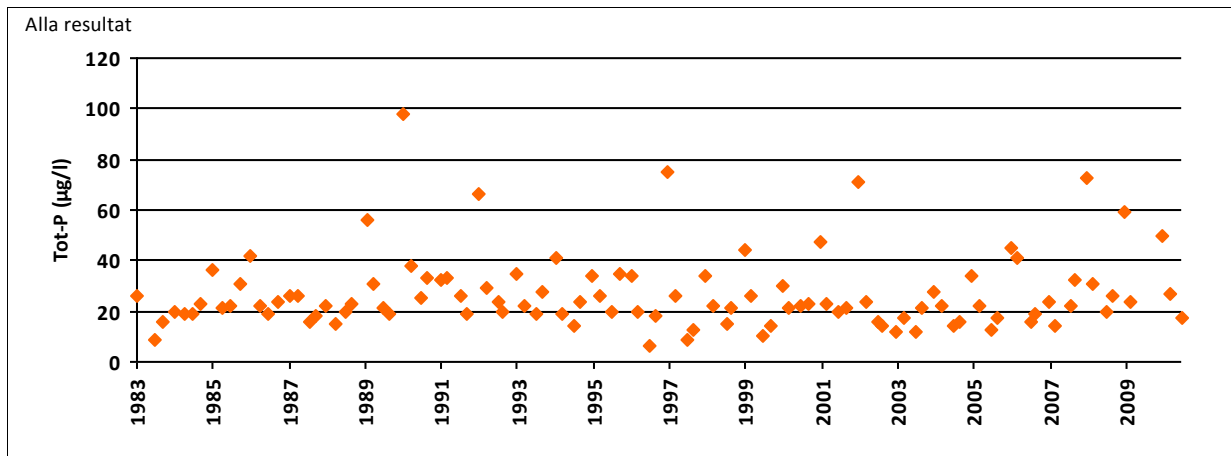
Tre senaste augustimätningarna 3

Värden anges i µg/l och avser summa NO₂N + NO₃N

Kommentar:

Nitratkvävet utgör vintertid cirka hälften av totalkväveinnehållet. Halterna varierar kraftigt under året och ligger i augusti ofta nära noll.

Kemiska förhållanden - Totalfosfor

Period:	1983 - 2011	Antal	Medel	Min	Max
Vinter (feb, mars)		27	17	6	26
Vår (april)		21	21	13	33
Sommar (juli, aug)		24	41	12	75
Höst (okt, nov)		27	24	14	41
Helår		108	27	6	98

Tre senaste augustimätningarna

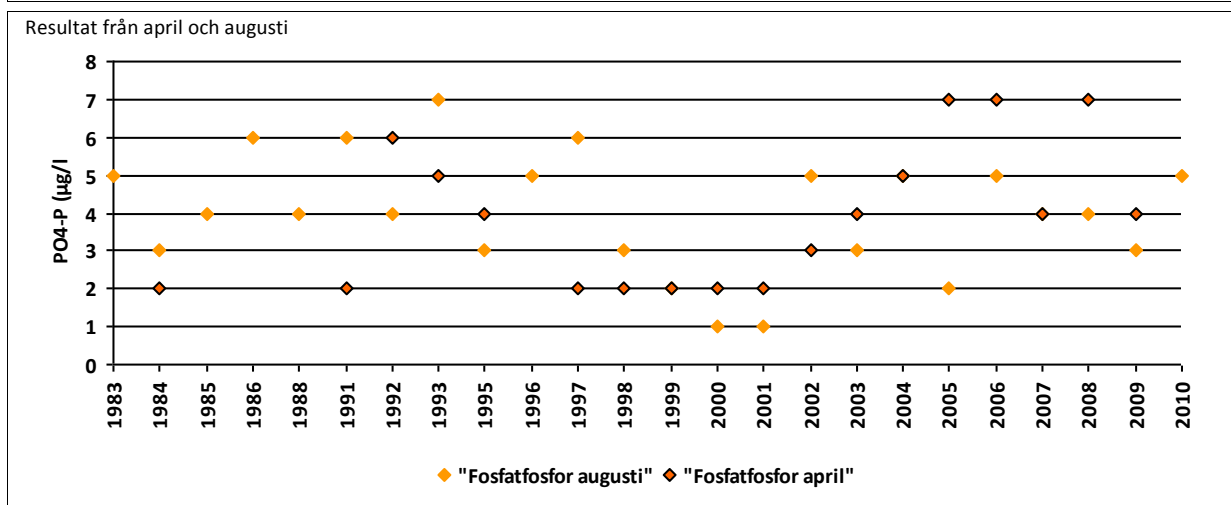
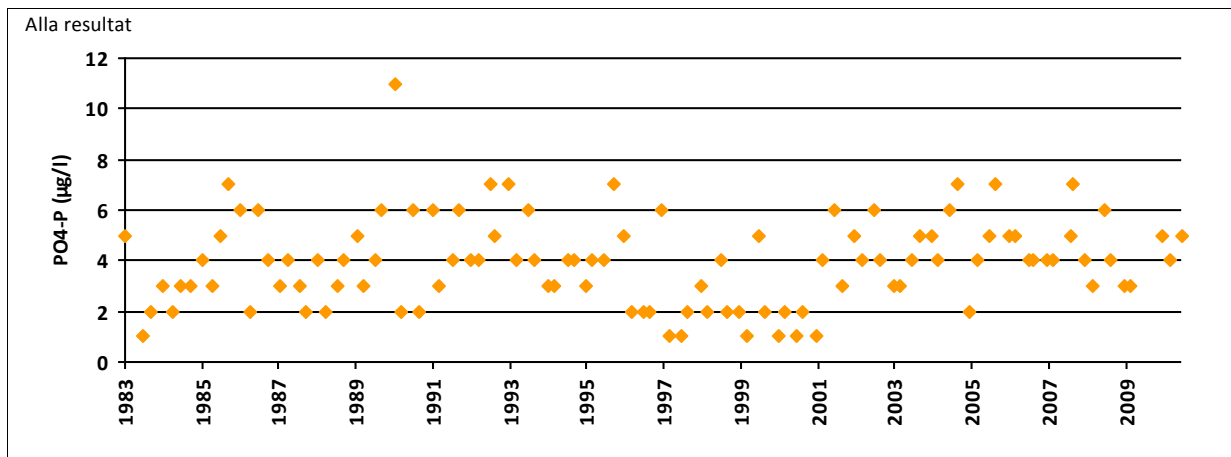
61

Värden anges i µg/l

Kommentar:

Medelvärdet för totalfosfor ligger kring 25 µg/l men sommarhalterna ligger ofta betydligt högre. Ingen tydlig trend kan ses i tidsserien.

Kemiska förhållanden - Fosfatfosfor

Period:	1983 - 2011	Antal	Medel	Min	Max
Vinter (feb, mars)		27	4	1	7
Vår (april)		21	4	2	7
Sommar (juli, aug)		24	4	1	7
Höst (okt, nov)		27	3	1	5
Helår		108	4	1	11

Tre senaste augustimätningarna

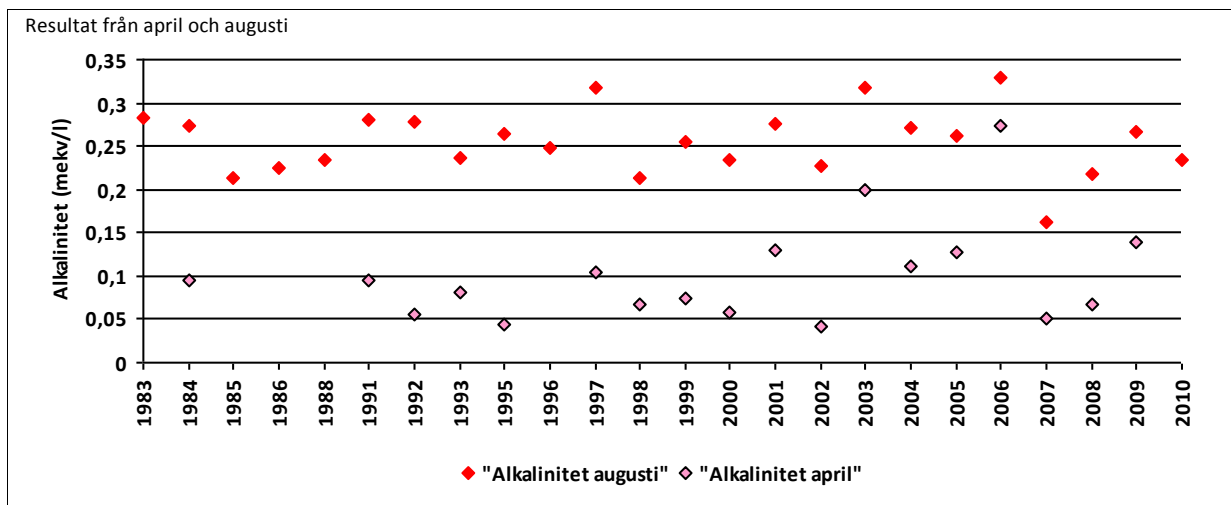
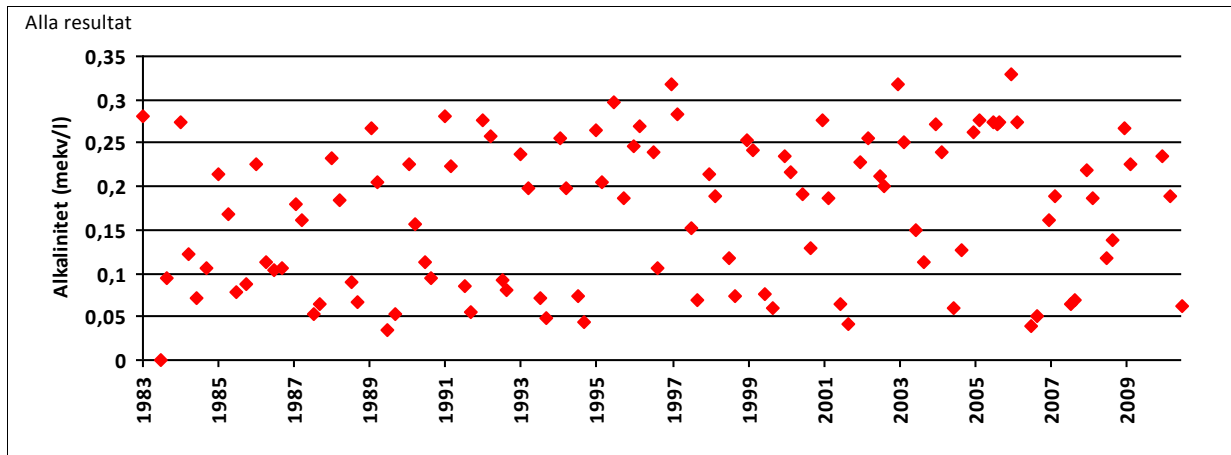
4

Värden anges i µg/l

Kommentar:

Haltnivån för fosfatfosfor pendlar över åren men är generellt låg.

Kemiska förhållanden - Alkalinitet/Aciditet

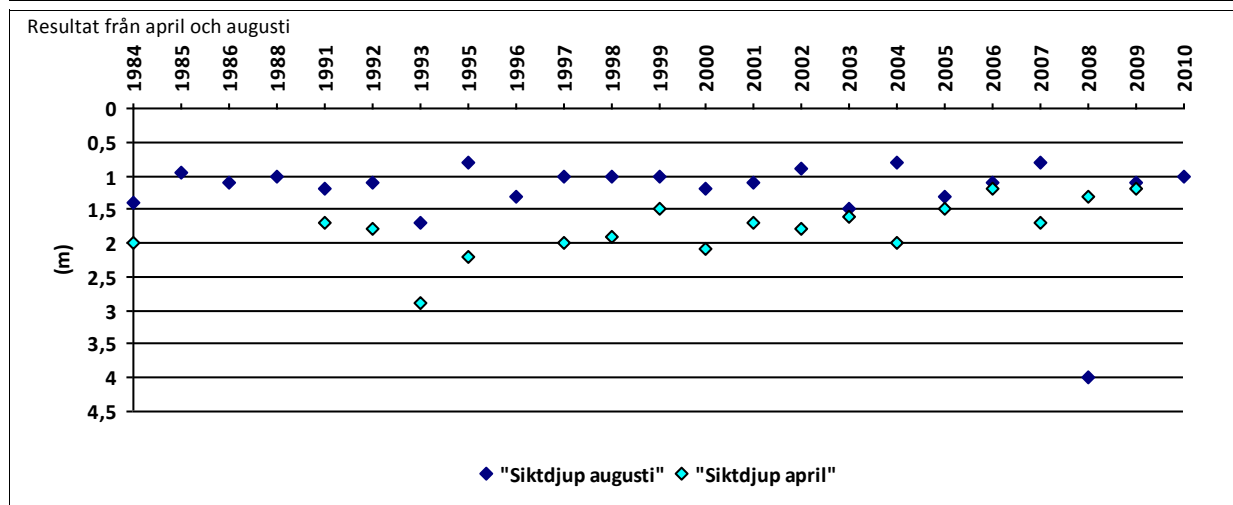
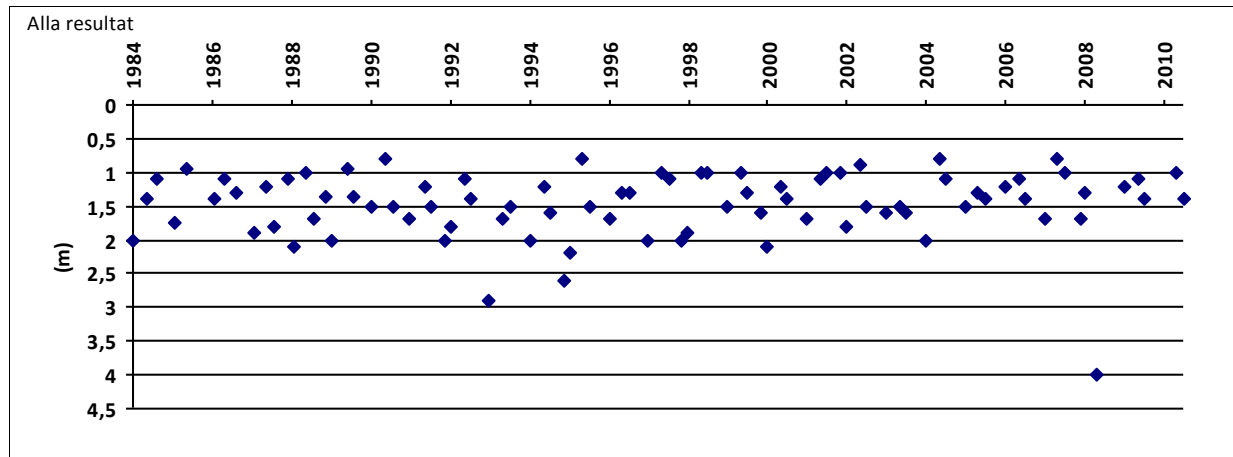
Period:	1983 - 2011	Antal	Medel	Min	Max
Vinter (feb, mars)		28	0,12	0,00	0,30
Vår (april)		21	0,09	0,04	0,27
Sommar (juli, aug)		24	0,25	0,16	0,33
Höst (okt, nov)		27	0,21	0,11	0,28
Helår		109	0,17	0,00	0,33
Tre senaste augustimätningarna			0,24		

Värden anges i mekv/l

Kommentar:

Alkaliniteten i sjön är normalt bra. Under vinter/vår kan den dock vara svag eller till och med mycket svag. Ingen tydlig trend kan ses i tidsserien.

Kemiska förhållanden - Siktdjup

Period:	1984 - 2010	Antal	Medel	Min	Max
Vinter (feb, mars)		8	1,7	1,0	2,6
Vår (april)		21	1,8	1,2	2,9
Sommar (juli, aug)		23	1,2	0,8	4,0
Höst (okt, nov)		25	1,4	1,0	1,8
Helår		86	1,5	0,8	4,0

Tre senaste augustimätningarna 2,0

Värden anges i m och avser värde utan vattenkikare

Kommentar:

Siktdjupet i sjön är litet. Ingen tydlig trend kan ses i tidsserien.

Kemiska förhållanden - Färgtal

Alla resultat

Dataunderlag saknas

Resultat från april och augusti

Period:	-	Antal	Medel	Min	Max
---------	---	-------	-------	-----	-----

Vinter (feb, mars)

Vår (april)

Sommar (juli, aug)

Höst (okt, nov)

Helår

Tre senaste augustimätningarna

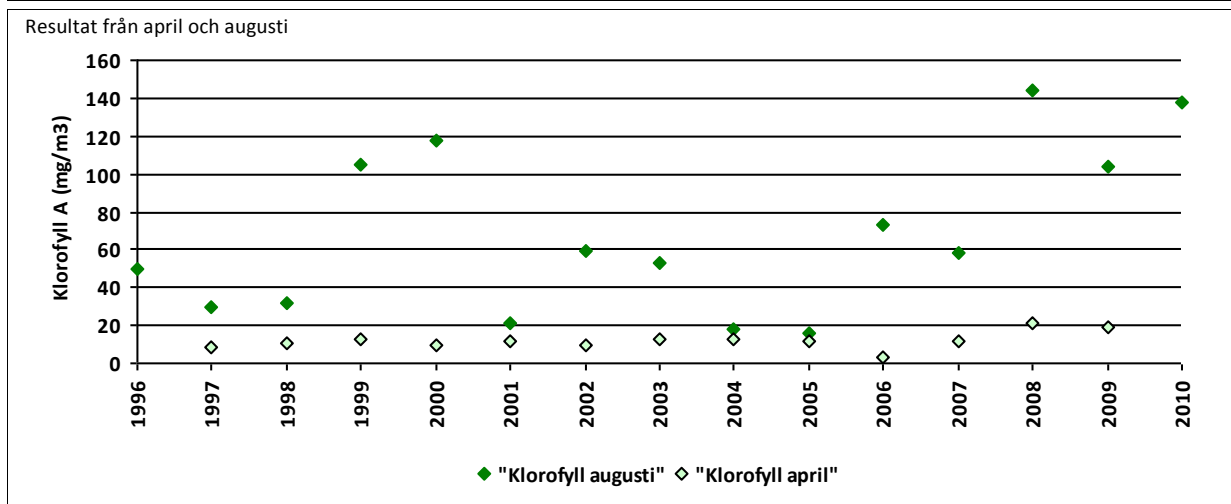
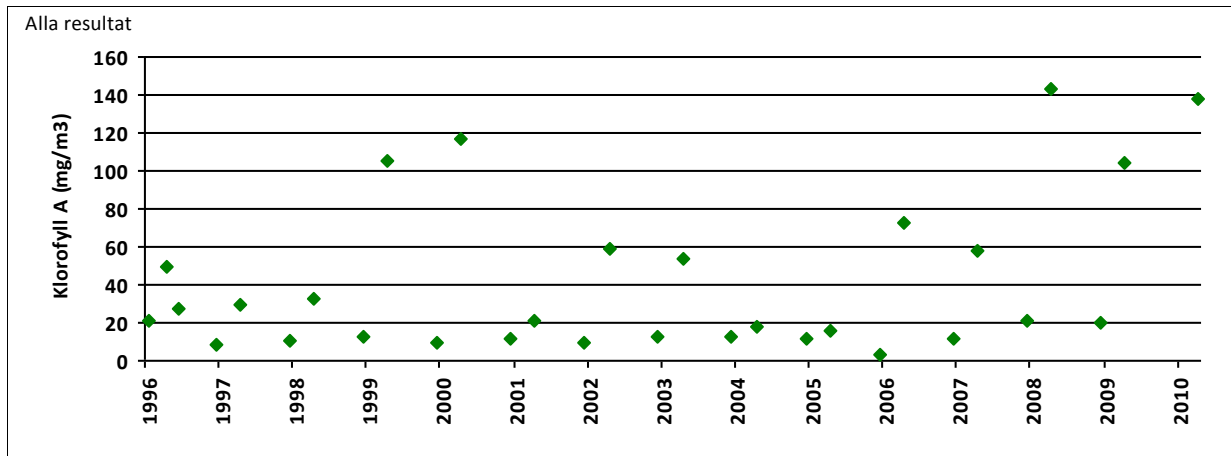
Värden anges i mgPt/l

Kommentar:

Färgtal mäts inte i Fåglasjön. Vattenfärg mäts här som absorbans (filtrerat 420 nm/5cm). För tidsperioden 1983-2010 ligger medelvärdet på 0,24. En tydlig ökning kan ses över tiden.

Kemiska förhållanden - Klorofyll

Period:	1996 - 2010	Antal	Medel	Min	Max
Vinter (feb, mars)					
Vår (april)		13	12,0	3,6	21,4
Sommar (juli, aug)		15	67,8	15,4	143,6
Höst (okt, nov)		1	27,7	27,7	27,7
Helår		30	40,8	3,6	143,6
Tre senaste augustimätningarna			128,4		

Värden anges i mg/m³

Kommentar:

Klorofyllhalter i sjön är oftast mycket höga. Viss tendens till ökande halter kan ses i den relativt korta tidsserien.

Referenser, källor och mer information

Allmänna källor och kompletterande information

<u>Uppgiftstyp</u>	<u>Datavärd</u>	<u>Länk till mer information (länkar nås i databasläget "Rapportvy")</u>
Arealer och markanvändning:	SMHI – SVAR	länk till karttjänst
	SMED	länk till data
Vattenföringar och näringsbelastning:	SMHI - VattenWeb	länk till karttjänst
Geologi:	SGU	länk till karttjänst
Vattenkvalitetsstatus och MKN:	Vattenmyndigheterna	länk till VISS
Skyddad natur:	Naturvårdsverket	länk till karttjänst
	Länsstyrelsen	länk till karttjänst
Värdefull skog:	Skogsstyrelsen – Skogens pärlor	länk till karttjänst
Vattenkemi, sediment, plankton och, Bottenfauna:	SLU, nationell databas	länk till data
Nätprovfisken:	SLU – databas NORS	länk till databas
Fornlämningar:	Riksantikvarieämbetet – Fornsök	länk till karttjänst

Referenser gällande Fåglasjön

Almestrand, A. & Emitslöf L. 1979. Sjöarna i Hässleholms kommun. Hälsovårdskontoret Hässleholms kommun, Orrje & Co - Scandiakonsult november 1979.

Carlsson P. 1997. Storlomssjöar i Skåne. Brev 1997-10-29.

Collvin L. 1992. Länets referensvatten. Rapport, Miljöenheten, Länsstyrelsen i Kristianstads län.

Cronberg G. & Annadotter H. 1997. Växtplanktonundersökningar i sjöar inom Hässleholms kommun sommaren 1995. Hässleholms kommun, Rapport 1/97.

Cronberg G. & Annadotter H. 2008. Undersökning av planktonsamhället i regionala referenssjöar i Skåne län, 1969-2007. Rapport 2008:19. Miljöavdelningen, Länsstyrelsen i Skåne län.

Ekologgruppen. 2003. Bottenfauna i Skåne 2002. Länsstyrelsen i Skåne, kalkningsuppföljning.

Ekologgruppens bottenfaunadatabas. 2011

Grimvall A. och Nordgaard A. 2004. Sjöar och vattendrag i Skåne - går utvecklingen åt rätt håll? Statistisk utvärdering av vattenkvalitet och provtagningsprogram i Skåne län. 2004:1

Holmer F. 1995. Inventering av sjöarna i Hässleholms kommun sommaren 1995. Miljökontoret, Hässleholms kommun rapport 4/95.

Häger A. 2009. Kan en förändring i nederbörd vara en förklaring till den ökande vattenfärgen? Miljövetenskap, examensarbete 30 högskolepoäng, Lunds universitet.

Johansson H. & Persson G. 2001. Svenska sjöar med höga fosforhalter - 790 naturligt eutrofa eller eutrofierade sjöar? Rapport 2001:8, Institutionen för geovetenskaper, sedimentologi, Uppsala universitet.

Kahlén V. 2007. Varför blir skånska sjöar och vattendrag brunare? Rapport, Länsstyrelsen i Skåne län.

NORS Nationellt register för sjöprovfisken. 2011

Olofsson P. 2002. Fiskgjusen i Skåne 1991 och 2001. Skriftligt meddelande 2002.

Pirzadeh P. 2008. Blir vattnet i skånska sjöar och vattendrag allt brunare? Rapport 2008.1, Länsstyrelsen i Skåne län.

VBB. Karlsson L. & de Maré L. 1983. Vattenvårdsplan. Hässleholms kommun, Vattenvårdskommittén.